

KAKO UČENCI OSNOVNE ŠOLE RODICA PREŽIVLJAJO PROSTI ČAS? Primerjava med učenci 4. in 9. razreda

Raziskovalna naloga s področja sociologije

Avtorji: Pan Lajovic, Hana Rojc in Ažbe Vovk, 6. c

Mentorica: Tjaša Medved

Domžale, marec 2022

KAZALO

Povzetek	3
Ključne besede	3
1 UVOD	4
1.1 Cilji raziskave.....	4
1.2 Potek in metode dela	5
1.3 Hipoteze	5
2 TEORETIČNI DEL	6
2.1 Opredelitev prostega časa.....	6
2.2 Klasifikacija prostočasnih dejavnosti	7
2.3 Funkcije prostega časa.....	8
3 RAZISKOVALNI DEL – ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA.....	9
4 RAZPRAVA	21
4.1 Sklepne ugotovitve in primerjava rezultatov z literaturo	21
4.2 Preverjanje hipotez	21
5 ZAKLJUČEK	25
6 LITERATURA IN VIRI.....	25
7 PRILOGA	27

POVZETEK

Z raziskovalno nalogo smo želeli ugotoviti, kako učenci 4. in 9. razreda Osnovne šole Rodica preživljajo svoj prosti čas. Zanimalo nas je, kaj takrat najpogosteje počnejo, koliko prostega časa imajo in kakšne so razlike v preživljanju prostega časa med učenci 4. in 9. razreda. Na spletnem portalu 1KA/Spletne ankete smo objavili anketni vprašalnik, ki so ga rešili 104 učenci naše šole, od tega jih je bilo 52 (50 %) iz 4. razreda in 52 (50 %) iz 9. razreda. Rezultati raziskave so pokazali, da ima večina učencev 4. in 9. razreda dve uri ali več prostega časa na dan, večina jih tudi meni, da ima tega časa dovolj. Prosti čas najpogosteje preživljajo zunaj, se družijo s prijatelji in se ukvarjajo s športom in rekreacijo. Učenci 9. razreda veliko več prostega časa namenijo uporabi računalnika in telefona kot učenci 4. razreda. 54 % učencev 9. razreda temu nameni več kot 3 ure in 42 % učencev od 1 do 3 ure. Veliko učencev 4. in 9. razreda v svojem prostem času ne bere knjig, ne gleda poučnih oddaj in ne kuha za zabavo. Največ učencev (67 % iz 4. razreda in 65 % iz 9. razreda) je dejalo, da družina vpliva na način preživljanja njihovega prostega časa in sicer predvsem tako, da tega preživljajo skupaj. Večina učencev (90 % iz 4. razreda in 95 % iz 9. razreda) meni, da imajo časa za druženje z družino ravno prav ali več kot dovolj. V primeru, da bi imeli na voljo več prostega časa, bi se s prostočasnimi dejavnostmi pogosteje ukvarjalo 63 % učencev 4. razreda in 29 % učencev 9. razreda.

KLJUČNE BESEDE: prosti čas, osnovnošolci, 4. razred, 9. razred, prostočasne dejavnosti, interesi, vpliv družine

ZAHVALA

Zahvaljujemo se učencem 4. in 9. razreda, da so si vzeli čas za izpolnitev anketnega vprašalnika in mentorici za vso pomoč in podporo pri ustvarjanju raziskovalne naloge.

1 UVOD

Zaradi zahtevnosti in spremenljivosti dela in šolanja se razmerje med prostim in delovnim časom vse bolj ruši. Mladi so vpeti v vedno več dejavnosti, večeri in vikendi niso več povsem prosti, veliko časa namenjajo tudi pripravi na šolo. Prostočasne dejavnosti pa vseeno ostajajo pomembne, saj vplivajo na razvoj mladih ravno zato, ker imajo ti v tem času več avtonomije kot v drugih dnevnih aktivnostih.¹

Za raziskovalno nalogo o preživljanju prostega časa smo se zato odločili, raziskovati, kaj v prostem času počnejo učenci Osnovne šole Rodica. Svoj prosti čas ljudje preživljamo zelo različno, zato smo želeli ugotoviti predvsem, kaj učenci najpogosteje počnejo v prostem času, koliko prostega časa imajo in kakšne so razlike v preživljanju prostega časa med učenci 4. in 9. razreda.

1.1 CILJI RAZISKAVE

Cilj raziskovalne naloge je ugotoviti značilnosti preživljanja prostega časa učencev naše osnovne šole. Dodaten cilj je ugotoviti kolikšen del prostega časa učenci porabijo za počitek, koliko za razvedrilo in koliko za razvijanje osebnosti?

Ključna vprašanja so naslednja:

- Kakšne so razlike v preživljanju prostega časa med učenci četrtega in devetega razreda?
- Kaj učenci najpogosteje počnejo v prostem času? Kolikšen del prostega časa porabijo učenci za počitek, koliko za razvedrilo in koliko za razvijanje osebnosti?
- Kakšna je razlika med njihovimi željami in dejanskim načinom preživljanja prostega časa?

¹ Katarina Jesih Šterbenc: Vzpodbujanje aktivnega preživljanja prostega časa. Pogled kroz prozor, 2018, <https://pogledkrozprozor.wordpress.com/2018/10/31/vzpodbujanje-aktivnega-prezivljanja-prostega-casa/> (17. 11. 2021)

1.2 POTEK IN METODE DELA

Naše raziskovalno delo je potekalo po naslednjem zaporedju:

a) Priprava na raziskovanje:

- Najprej smo oblikovali cilje raziskave in postavili hipoteze;
- sledilo je iskanje in pregledovanje literature ter izdelava teoretičnega dela.

b) Raziskovalni del:

- naredili smo načrt dela;
- sestavili smo anketni vprašalnik;
- k sodelovanju v raziskavi smo povabili učence 4. in 9. razreda;
- sledila je analiza rezultatov vprašalnika in pisanje ugotovitev;
- primerjava ugotovitev z literaturo in s hipotezami;
- zaključevanje raziskovalne naloge.

1.3 HIPOTEZE

Postavili smo naslednje hipoteze:

Hipoteza 1: Učenci 9. razreda imajo manj prostega časa kot učenci 4. razreda. Pri slednjih pa ima družina večji vpliv na način preživljanja prostega časa.

Hipoteza 2: Glede na obliko preživljanja prostega časa učenci 4. in 9. razreda največ prostega časa namenijo razvedrilu, nato sledita počitek in razvijanje osebnosti (učenje za življenje).

Hipoteza 3: Učenci 4. in 9. razreda največ prostega časa (več kot 3 ure na dan) namenijo temu, da so zunaj in se družijo s prijatelji.

Hipoteza 4: Večina učencev (60 % ali več) bi želela več prostega časa nameniti razvedrilu in razvijanju svojih interesov.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 OPREDELITEV PROSTEGA ČASA

Definicija prostega časa ni enoznačna. Za nekatere prosti čas predstavlja čas, ko nimajo službenih ali šolskih obveznosti, za druge je to čas, ko ne počnejo ničesar, spet za druge pa je to čas, ko se ukvarjajo z dejavnostmi, ki jih sproščajo in jih imajo radi. Številni avtorji niso našli enotne definicije prostega časa. V nadaljevanju bomo predstavili nekaj definicij.²

Azra Kristančič prosti čas označuje kot čas, ki **ni zapolnjen z obveznostmi** s področja dela, šole, družine in drugimi družbenimi obveznostmi. V tem času posameznik na osnovi osebne izbire izraža sam sebe in se razvija, če ima zato možnosti in sredstva. Poznamo tri osnovne oblike preživljanja prostega časa:

- počitek – oddih,
- razvedrilo – zabava,
- razvijanje osebnosti – učenje za življenje.

Vse tri osnovne oblike so med seboj tesno povezane in se dopolnjujejo.³

Rudi Lešnik uporablja opredelitev, ki pravi, da »prosti čas za posameznika ne pomeni brezdelje, temveč je to čas, s katerim razpolaga človek po svojih hotenjih in nagibih, ko nanj ne deluje nobena sila in obveznost, temveč je njegovo ravnanje podrejeno samo njegovemu **prepričanju, volji in interesom** v skladu s splošnimi pogoji in razmerami, v katerih živi«. Ta definicija upošteva človekovo individualno svobodo.⁴

Alenka Gril opredeli prosti čas kot »čas za razbremenitev intelektualnih in fizičnih naporov v šoli ali pri delu in drugih vsakodnevnih obveznostih«. Prostočasne dejavnosti se od drugih dejavnosti razlikujejo v tem, da si vsakdo sam izbira, kaj bo počel v prostem času. Prosti čas lahko na primer porabljamo **za različne interesne dejavnosti**, kjer izpopolnjujemo svoje spretnosti in znanje, sočasno pa lahko izražamo svoje ideje. Najbolj pogosto je to čas za **druženje s prijatelji in ustvarjanje novih stikov** z ljudmi.⁵

² Špela Vuga: Prosti čas mladih in mediji, diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Ljubljana 2015, str. 3

³ Azra Kristančič: Svoboda izbire – moj prosti čas. Ljubljana, AA Inserco, svetovalna služba, 2007, str. 39

⁴ Robi Lešnik: Prosti čas: delo, človek, družba, vzgoja. Maribor, Obzorja, 1982, str. 115

⁵ Alenka Gril: Prosti čas mladih v Ljubljani. Ljubljana, Pedagoški inštitut, 2006, str. 1

Kako učenci Osnovne šole Rodica preživljajo prosti čas? Primerjava med učenci 4. in 9. razreda

Metka Kuhar opredeljuje prosti čas kot »nedelovni čas, čas za **predah, zabavo, umiritev in počitek**; čas, ko lahko počneš, kar želiš, po lastni izbiri oz. ko se ukvarjaš z aktivnostmi, ki nudijo raznolikost, **razvedrilo, sprostitvev, socialno in osebno izpolnitev**«. ⁶

Kot lahko opazimo definiranje prostega časa ni enostavno, saj ga lahko vsakdo opredeli glede na lastno percepcijo šolskih in službenih zahtev, vsakodnevnih obveznosti, odgovornosti v družini, plačanega dela. ⁷

2.2 KLASIFIKACIJA PROSTOČASNIH DEJAVNOSTI

Avtor Robi Lešnik deli prostočasne dejavnosti v naslednje skupine ⁸:

- **Informativne dejavnosti**

Gre za dejavnosti, ki zadovoljujejo potrebo po novih izkušnjah in spoznanjih. V okviru teh pridobivamo različne informacije z namenom, da zadostimo radovednosti, zanimanjem, širimo znanje in razgledanost. Pri tem pogosto uporabljamo medije in informacijsko tehnologijo.

- **Ustvarjalne dejavnosti**

So dejavnosti, ki zadovoljujejo težnje po ustvarjanju, izdelovanju in razvijanju novega. Povezujejo se z odkrivanjem in aktivnim udeleževanjem, krepijo posameznikove talente, notranjo motivacijo in kognitivne sposobnosti, ki omogočajo pot iskanja novih rešitev in spoznanj.

- **Telesne dejavnosti**

S telesnimi dejavnostmi posamezniki zadovoljujejo težnjo po gibanju in uveljavljanju telesnih zmogljivosti. Krepijo telesno samopodobo posameznika in samozavest, ustvarjajo zadovoljstvo in omogočajo zadovoljujoč in zdrav življenjski slog.

- **Družbene dejavnosti**

So tiste dejavnosti, ki zadovoljujejo predvsem težnje po stikih z ljudmi in sprostivni, omogočajo doživljanje pripradnosti skupini, medsebojno povezovanje in tesne emocionalne odnose med

⁶ Metka Kuhar: Prosti čas mladih v 21. stoletju. Socialna pedagogika, 2007, letnik 11, št. 4, str. 456

⁷ Metka Kuhar, 2007, str. 456

⁸ Robi Lešnik, 1982, str. 176

Kako učenci Osnovne šole Rodica preživljajo prosti čas? Primerjava med učenci 4. in 9. razreda

pripadniki skupine. Krepijo odgovornost posameznika za skupne družbene situacije in probleme ter krepijo njegovo vlogo aktivnega pripadnika družabnega okolja.

- **Filofizične ali razmišljujoče dejavnosti**

Preko teh dejavnosti se posameznik ukvarja s smislom svojega življenja in iskanjem samega sebe in svojega položaja v nekem širšem prostoru. Zadovoljujejo potrebo po razumevanju in oblikovanju življenjskih nazorov, prispevajo k trdnosti človekove osebnosti, njegovemu odnosu do okolja, sveta in sebe.

- **Neopredeljene dejavnosti**

Gre za preostale dejavnosti, ki jih ne moremo uvrstiti v zgoraj naštetje in so dokaj svojevrstne.

2.3 FUNKCIJE PROSTEGA ČASA

Avtor Franc Hočevar takole opredeljuje funkcije prostega časa⁹:

- **Počitek**

Počitek nam pomaga pri premagovanju utrujenosti in napetosti vsakdanjega življenja. Gre za proces relaksacije oziroma obnavljanja fizičnih in prihičnih moči. Če opravljamo fizično delo, naj bo odmor bolj pasiven (npr. mirovanje, posedanje, spanje), če pa ima delo bolj psihični značaj (sem sodi tudi učenje), naj bo prosti čas bolj aktiven (gibanje).

- **Zabava in razvedrilo**

Zabava in razvedrilo osvežujeta in ustvarjata razpoloženje in sta usmerjena na ustvarjanje pogojev, ki naj bi uspešno prekinili vsakdanjo rutino in monotonijo. Pomembno je, da mladi najdejo zdrave in kreativne načine zabave, ki vsebujejo elemente aktivne soudeležbe v procesu oblikovanja vsebine.

- **Razvoj osebnosti**

Razvijanje osebnosti zajema dejavnosti mnogih področij: kulturnega, moralnega, telesnega, vzgojnega, znanstvenega, izobraževalnega, zdravstvenega, ... Gre za razvijanje osebnosti v umskem, moralnem, socialnem, čustvenem, ekonomskem, spolnem in osebnem smislu.

⁹ Franc Hočevar: Prosti čas. Ljubljana, Zveza kulturnih organizacij, 1981, str. 10

- Vrstniška socializacija

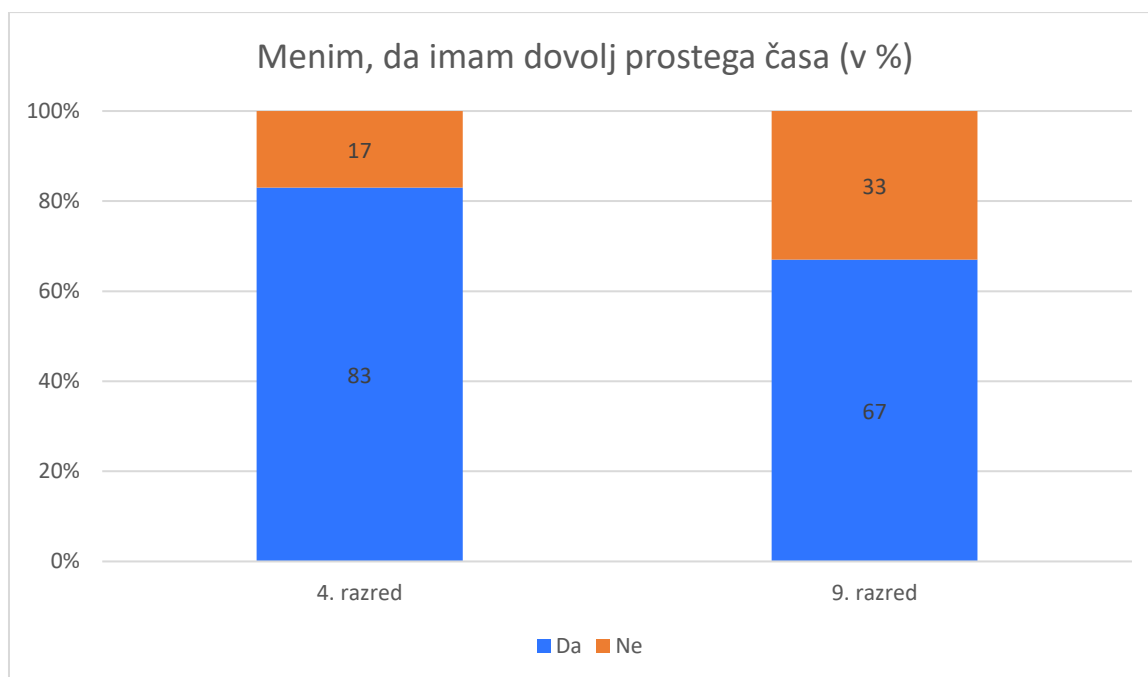
Gre za prosti čas, ki ga mladi preživljajo z vrstniki, lahko v obliki organiziranih dejavnosti ali za nestrukturiran čas. V vrstniški skupini mladostniki osvajajo znanja in veščine, temeljne za komunikacijo in medosebne odnose tudi kasneje v življenju in najdejo podporo za prizadevanje po samostojnosti in neodvisnosti od staršev.

3 RAZISKOVALNI DEL – ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

Na osnovi teoretičnega dela naloge smo sestavili anketni vprašalnik, ki so ga rešili 104 učenci naše šole, od tega jih je bilo 52 (50 %) iz 4. razreda in 52 (50 %) iz 9. razreda. Tako v četrtem kot v devetem razredu je anketni vprašalnik izpolnilo nekaj več dečkov (54 % v 4. in 65 % v 9. razredu). Odgovore učencev smo primerjali po razredih. Rezultati bodo zaradi lažje primerjave večinoma prikazani v odstotkih.

3.1 Mnenje o zadostni količini prostega časa

Najprej nas je zanimalo, ali učenci 4. in 9. razreda menijo, da imajo dovolj prostega časa ali ne. Rezultate (v %) prikazuje spodnji grafikon.

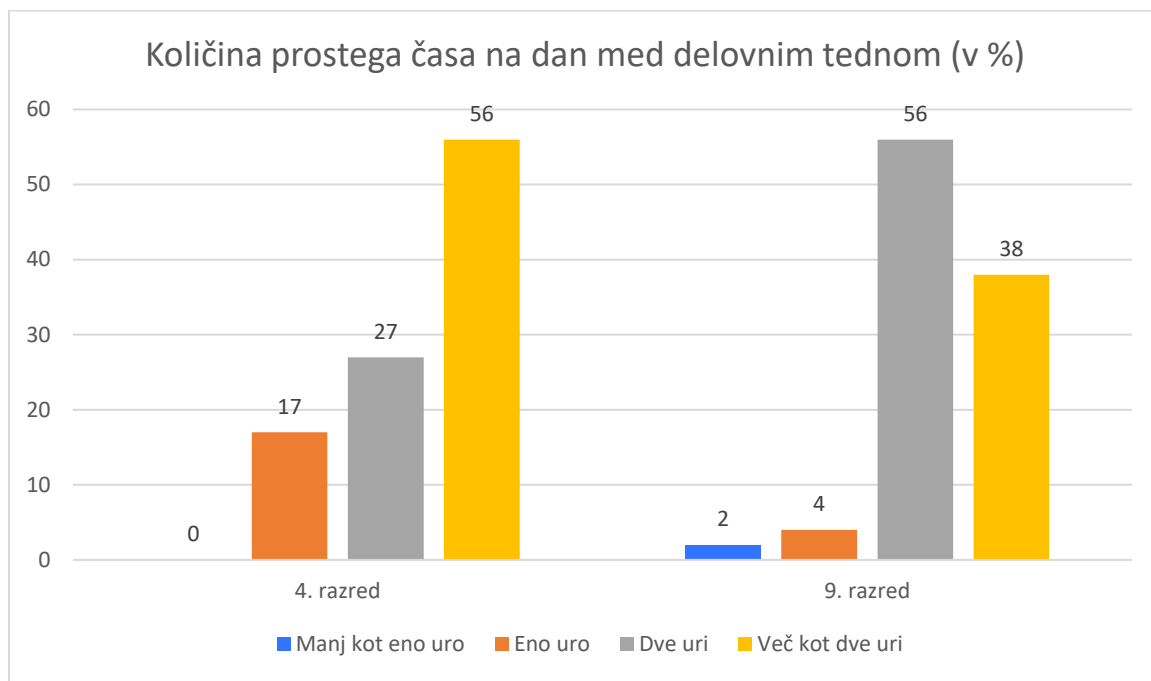

Graf 1: Mnenje o zadostni količini prostega časa (v %)

Rezultati so pokazali, da večina učencev 4. in 9. razreda meni, da ima *dovolj prostega časa*; takšnega mnenja je 83 % učencev 4. razreda in 67 % učencev 9. razreda.

3.2 Količina prostega časa

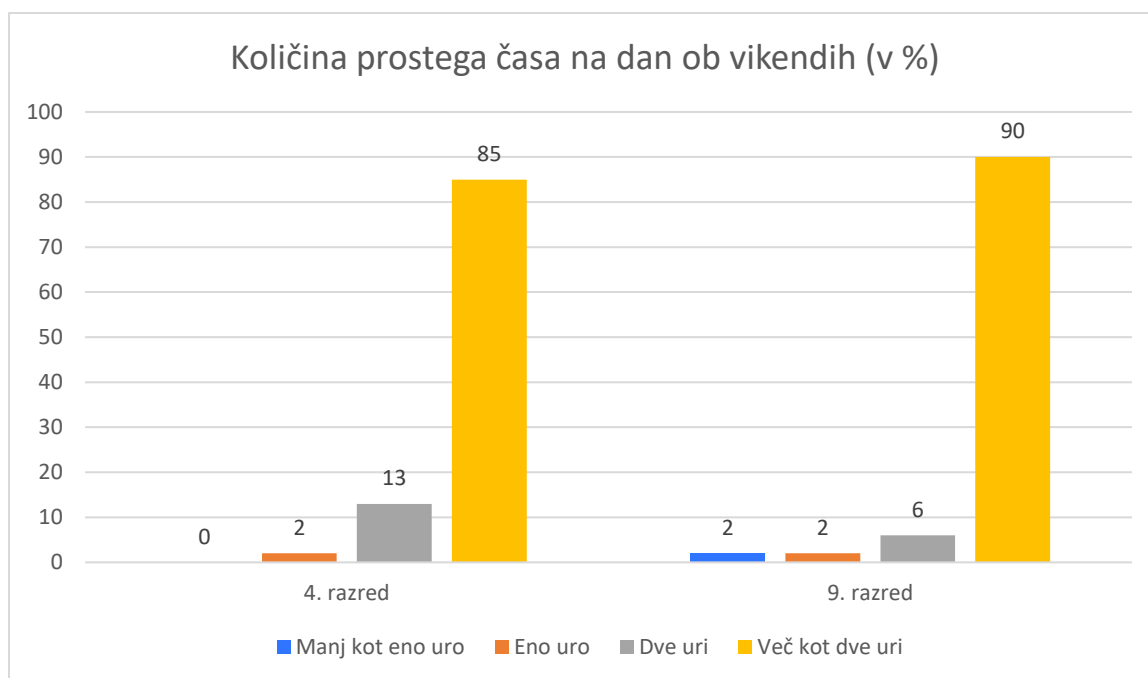
V nadaljevanju nas je zanimalo, koliko prostega časa imajo učenci 4. in 9. razreda. Zanimale so nas tudi razlike v količini prostega časa, ki ga imajo povprečno na dan med delovnim tednom in ob vikendih.

Graf 2: Količina prostega časa na dan med delovnim tednom (v %)

Med delovnim tednom ima več kot polovica (56 %) učencev 4. razreda *več kot dve uri* prostega časa na dan, dobra četrtina (27 %) pa *dve uri*.

V 9. razredu ima največ (56 %) učencev med delovnim tednom *dve uri* prostega časa na dan, več kot tretjina učencev (38 %) pa *več kot dve uri*.

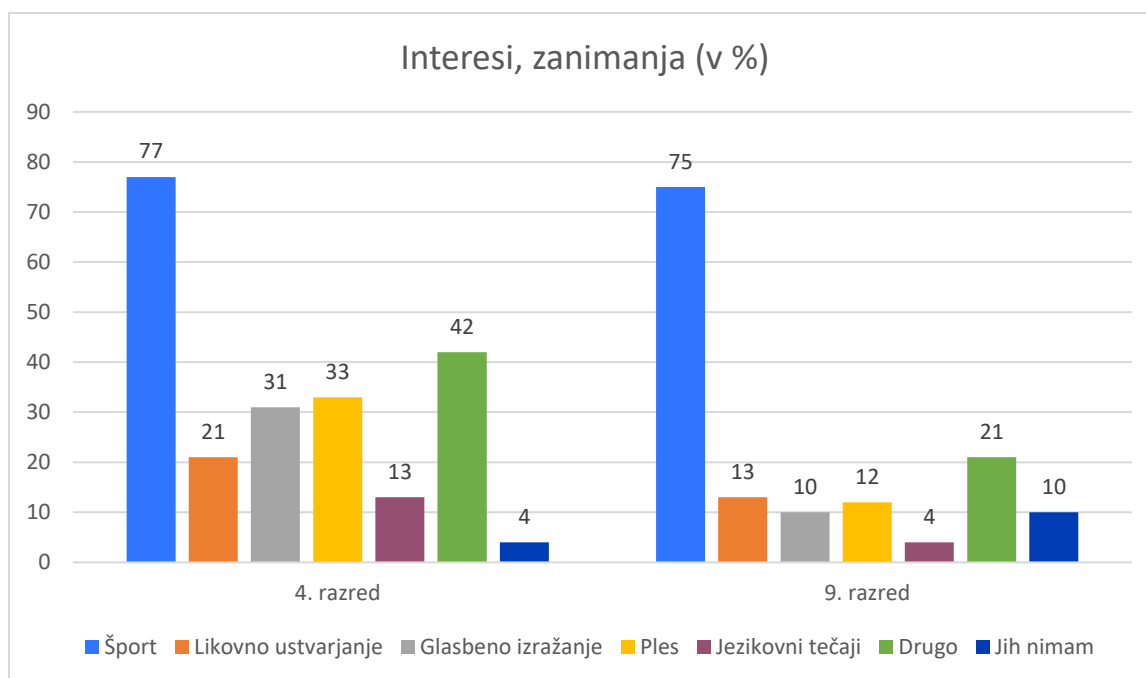

Graf 3: Količina prostega časa na dan ob vikendih (v %)

Ob vikendih ima večina (85 %) učencev 4. razreda *več kot dve uri* prostega časa na dan, v 9. razredu je delež teh učencev še večji (90 %).

3.3 Interesi, zanimanja ter oblika uresničevanja teh interesov

Zanimalo nas je, katera so zanimanja, interesi osnovnošolcev. Želeli smo ugotoviti tudi, v kakšni obliki uresničujejo ta svoja zanimanja in interese (ali samostojno, neorganizirano ali organizirano, torej v okviru glasbene, plesne šole in drugih organizacij) ter kateri šport jih zanimajo.

Graf 4: Interesi, zanimanja učencev (v %)

Učenci so izbirali med vnaprej navedenimi področji zanimanj: šport, likovno ustvarjanje, glasbeno izražanje, ples, jezikovni tečaji, navedli pa so lahko tudi druge. En učenec je lahko izbral tudi več odgovorov.

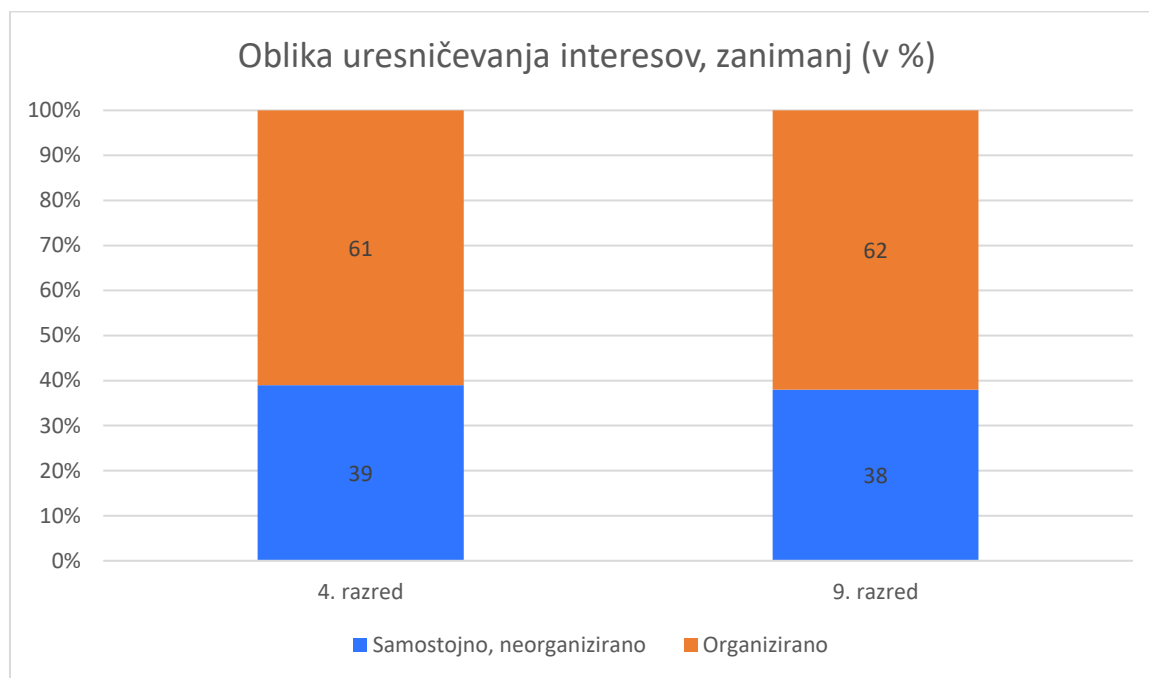
V 4. razredu je največ (77 %) učencev za svoj interes oziroma zanimanje izbralo *šport*, podoben delež učencev (75 %) je šport za svoje zanimanje izbral tudi v 9. razredu. Tretjino učencev 4. razreda zanima *ples* (33 %) in *glasbeno izražanje* (31 %). V 9. razredu je učencev, ki jih zanima ples ali glasbeno izražanje, manj (12 % oziroma 10 %). Najmanj zanimanja učenci obeh razredov kažejo za *jezikovne tečaje*. Nekaj učencev je dejalo, da *nimajo* interesov oziroma zanimanj (v 4. razredu 4 % učencev, v 9. razredu pa 10 % učencev).

Učence smo spraševali tudi, kateri športi jih najbolj zanimajo. Navedli so lahko enega ali več športov. V 4. razredu so učenci najpogosteje navajali igre z žogo, predvsem nogomet (9 učencev), košarko (7) in odbojko (5). Pogosto so navajali tudi karate (4), jahanje (4), kolesarstvo (3) in gimnastiko (2). Druge zanima še namizni tenis, tek, plavanje, smučanje, mažoretke, judo, pohodništvo itd.

Tudi v 9. razredu so večinoma navajali igre z žogo. Največ jih je navedlo nogomet (13), nato odbojko (4), košarko (2) in tenis (2). Navajali so še jahanje (2), gimnastiko (2), pohodništvo (2) in plavanje, kolesarjenje, tek, smučarske skoke, »longboard«.

Kar nekaj učencev je navedelo tudi *druge* interese oziroma zanimanja (42 % učencev 4. razreda in 21 % učencev 9. razreda). V 4. razredu (od skupnih 42 % teh, ki so izbrali možnost "druge"),

je največ učencev navedlo, da jih zanimajo (video) igre (6), ostali odgovori pa so bili skavti, taborniki, gasilci, tarok, gledanje televizije, branje, kuhanje, verouk, razmišljanje. V 9. razredu (od skupnih 21 % teh, ki so izbrali možnost "drugo"), pa so najpogosteje navajali druženje s prijatelji, (video) igre in branje (po 2), navedli pa so še ribolov, gasilce, kuhanje, pisanje in poker.

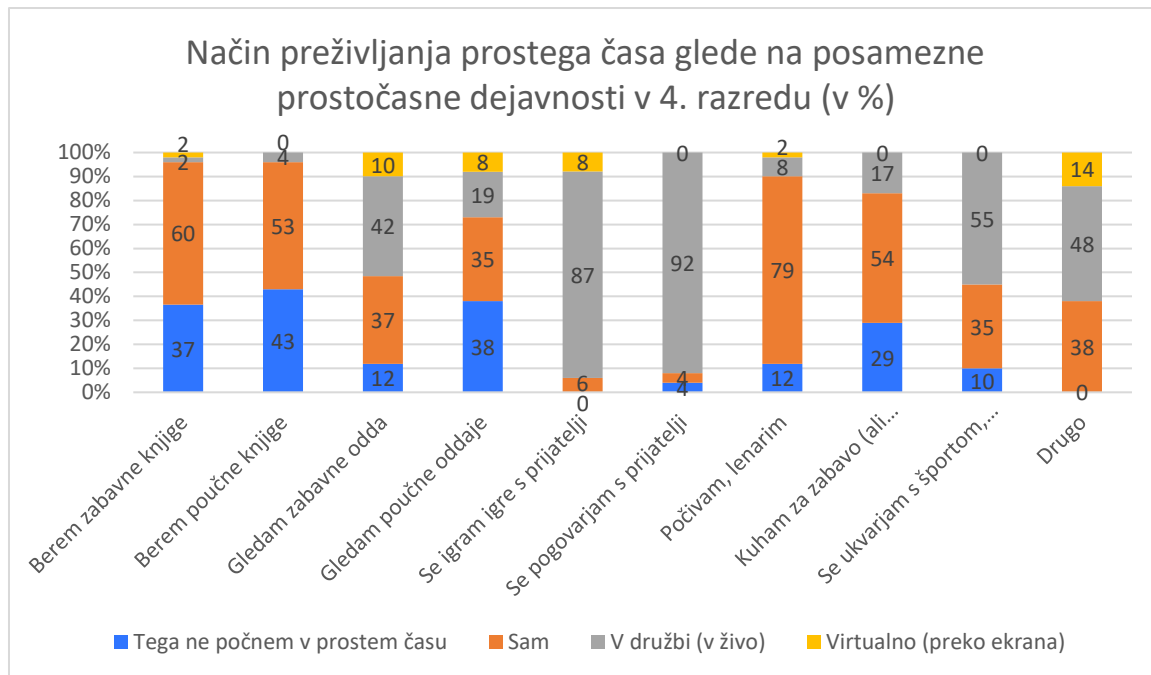

Graf 5: Obilka uresničevanja interesov, zanimanj (v %)

Največ učencev 4. razreda (61 %) in 9. razreda (62 %) svoja zanimanja in interese uresničuje v organizirani obliki (v okviru glasbene, plesne šole in drugih organizacij).

3.4 Način preživljanja prostega časa in količina preživetega prostega časa glede na posamezne prostočasne dejavnosti

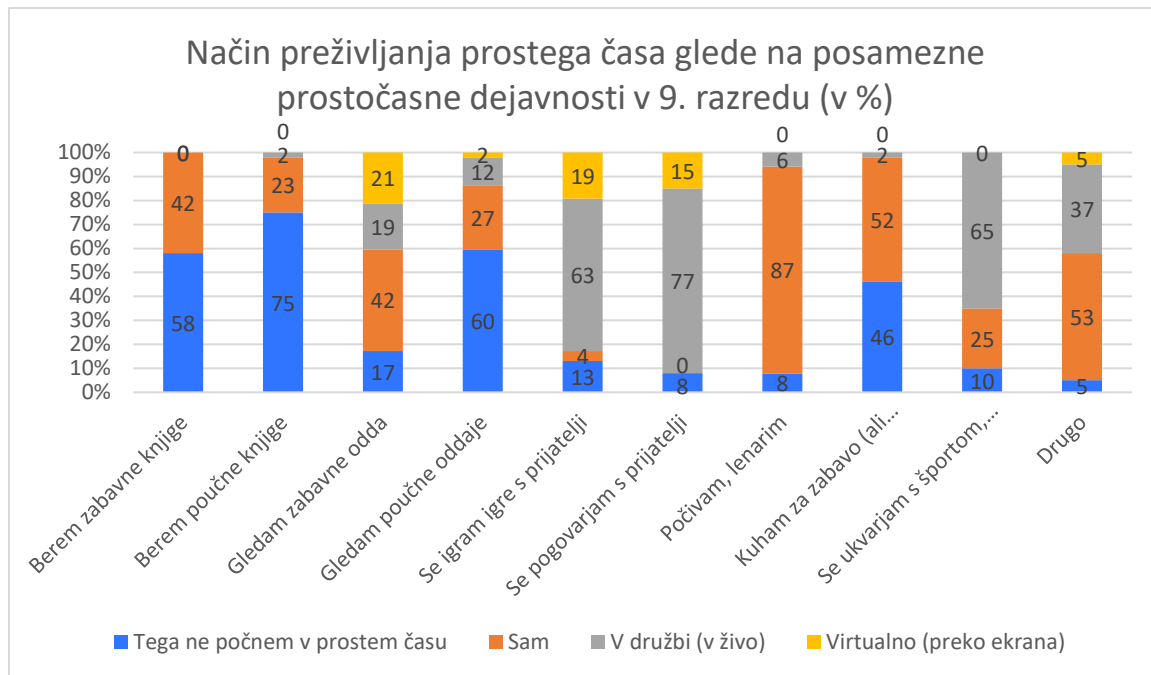
V nadaljevanju nas je zanimalo, kaj učenci počnejo v prostem času in, ali to počnejo sami, v družbi ali virtualno (preko ekrana) ter koliko časa povprečno na teden (od ponedeljka do nedelje) namenijo navedenim prostočasnim dejavnostim.

Graf 6: Način preživljanja prostega časa glede na posamezne prostočasne dejavnosti v 4. razredu (v %)

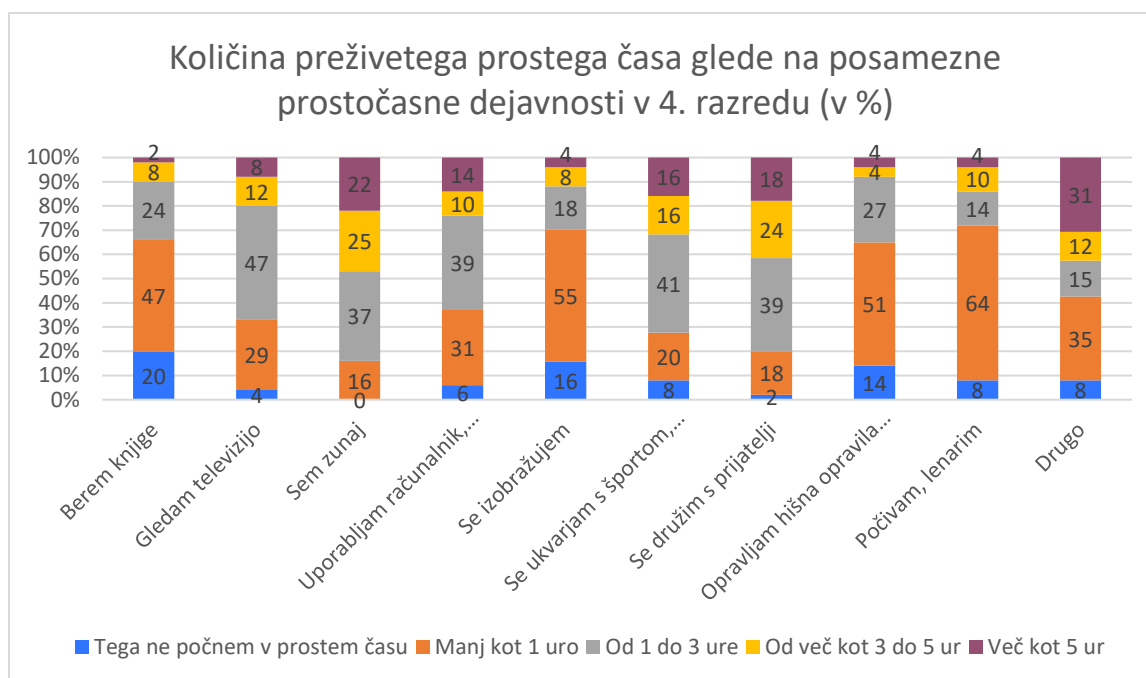
Največ učencev 4. razreda se **v družbi (v živo) pogovarja** (92 %) in **igra igre s prijatelji** (87 %). Veliko se jih na ta način ukvarja tudi s *športom, rekreacijo* (55 %) in *gleda zabavne oddaje* (42 %). Največ jih **samih počiva, lenari** (79 %), veliko jih na ta način tudi *bere zabavne* (60 %) in *poučne* (53 %) *knjige* ter *kuha za zabavo (ali opravlja druga hišna opravila)* (54 %). Le nekaj učencev prostočasne dejavnosti preživlja **virtualno (preko ekrana)**; večinoma na ta način *gledajo zabavne* (10 %) in *poučne* (8 %) *oddaje* in se *igrajo igre s prijatelji* (8 %). Največ učencev je označilo, da svojega prostega časa **ne preživlja z branjem poučnih** (43 %) in *zabavnih* (37 %) *knjig, gledanjem poučnih oddaj* (38 %) in *kuhanjem za zabavo (ali opravljanjem drugih hišnih opravil)* (29 %).

Druge prostočasne dejavnosti, ki jih počnejo učenci 4. razreda, predvsem v družbi (v živo), sami, nekaj pa tudi virtualno so: igranje družabnih in video iger, ustvarjanje, druženje s sorodniki, poslušanje glasbe, petje in skrb za domače živali.

Graf 7: Način preživljanja prostega časa glede na posamezne prostočasne dejavnosti v 9. razredu (v %)

Največ učencev 9. razreda se **v družbi (v živo)** pogovarja s prijatelji (77 %), ukvarja s športom, rekreacijo (65 %) in igra igre s prijatelji (63 %). Največ jih **sami** počiva, lenari (87 %), veliko pa jih na ta način tudi kuha za zabavo (ali opravlja druga hišna opravila) (52 %), bere zabavne knjige in gleda zabavne oddaje (po 42 %), nekaj jih tako tudi gleda poučne oddaje (27 %) in bere poučne knjige (23 %). Nekateri učenci prostočasne dejavnosti preživljajo **virtualno (preko ekrana)**; na ta način gledajo zabavne oddaje (21 %), se igrajo igre s prijatelji (19 %) ali pa se z njimi pogovarjajo (15 %). Največ učencev je označilo, da svojega prostega časa **ne preživlja** z branjem poučnih knjig (75 %) in gledanjem poučnih oddaj (60 %), branjem zabavnih knjig (58 %) in kuhanjem za zabavo (ali opravljanjem drugih hišnih opravil) (46 %). **Druge prostočasne dejavnosti**, ki jih počnejo učenci 9. razreda, predvsem sami ali v družbi (v živo), nekaj pa tudi virtualno so: gledanje televizije, filmov, učenje, igranje iger, risanje, pisanje, igre s psom, gasilske vaje, ribolov.

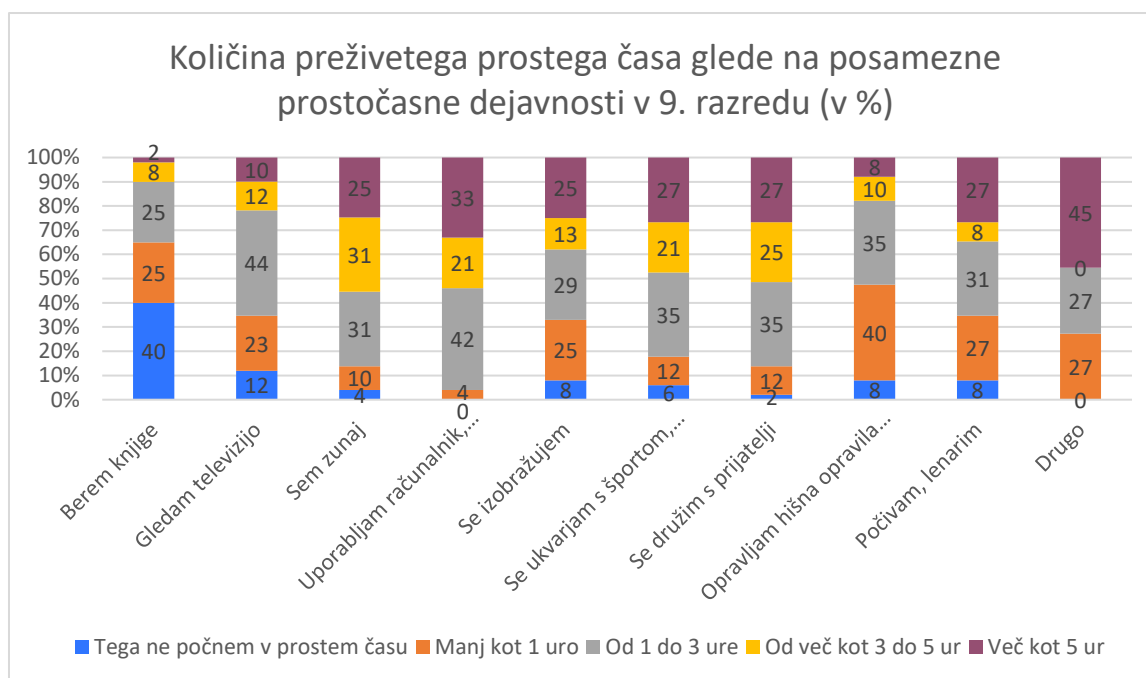

Graf 8: Količina preživetega prostega časa glede na posamezne prostočasne dejavnosti v 4. razredu (v %)

Iz grafa 8 je razvidno, da največji delež učencev 4. razreda nekaterim prostočasnim dejavnostim namenja **manj kot 1 uro** svojega prostega časa; najpogosteje *počivanju, lenarjenju* (64 %), *izobraževanju* (55 %) in *opravljanju hišnih opravil (pospravljanju, kuhanju, ...)* (51 %). Večim dejavnostim največ učencev namenja tudi **od 1 do 3 ure** svojega prostega časa; približno polovica (47 %) *gledanju televizije*, kar nekaj tudi *ukvarjanju s športom, rekreacijo* (41 %), *druženju s prijatelji* (39 %), *uporabi računalnika, telefona* (39 %) in *zadrževanju zunaj* (37 %). Kar nekaj učencev toliko časa nameni tudi *hišnim opravilom* (27 %) in *branju knjig* (24 %). Največ učencev 4. razreda **več kot 5 ur** in **od več kot 3 do 5 ur** preživi svoj prosti čas *zunaj* (22 % in 25 %), *se družijo s prijatelji* (18 % in 24 %) in *se ukvarja s športom, rekreacijo* (po 16 %).

Kot smo že navedli pri analizi rezultatov prejšnjega vprašanja, največ učencev 4. razreda prostega časa **ne preživlja** z *branjem knjig* (20 %), *izobraževanjem* (16 %) in *opravljanjem hišnih opravil (pospravljanjem, kuhanjem, ...)* (14 %).

Drugim prostočasnimi dejavnostmi namenijo predvsem *manj kot 1 uro* (jahanje, igrice, igra z bratom, pisanje zgodb, ustvarjanje) in *več kot 5 ur* (glasba, šola, petje, skrb za domačo žival).

Graf 9: Količina preživetega prostega časa glede na posamezne prostočasne dejavnosti v 9. razredu (v %)

Iz grafa 9 je razvidno, da največji delež učencev 9. razreda prostočasnim dejavnostim namenja **od 1 do 3 ure** svojega prostega časa. *Vsem* zgoraj navedenim prostočasnim dejavnostim toliko časa prostega časa nameni približno tretjina učencev, največ učencev pa toliko časa namenja *gledanju televizije* (44 %) in *uporabi računalnika, telefona* (42 %). **Več kot 5 ur** svojega prostega časa tretjina učencev namenja *uporabi računalnika, telefona*. Sledi *ukvarjanje s športom, rekreacijo, druženje s prijatelji* in *počivanje, lenarjenje* (po 27 %).

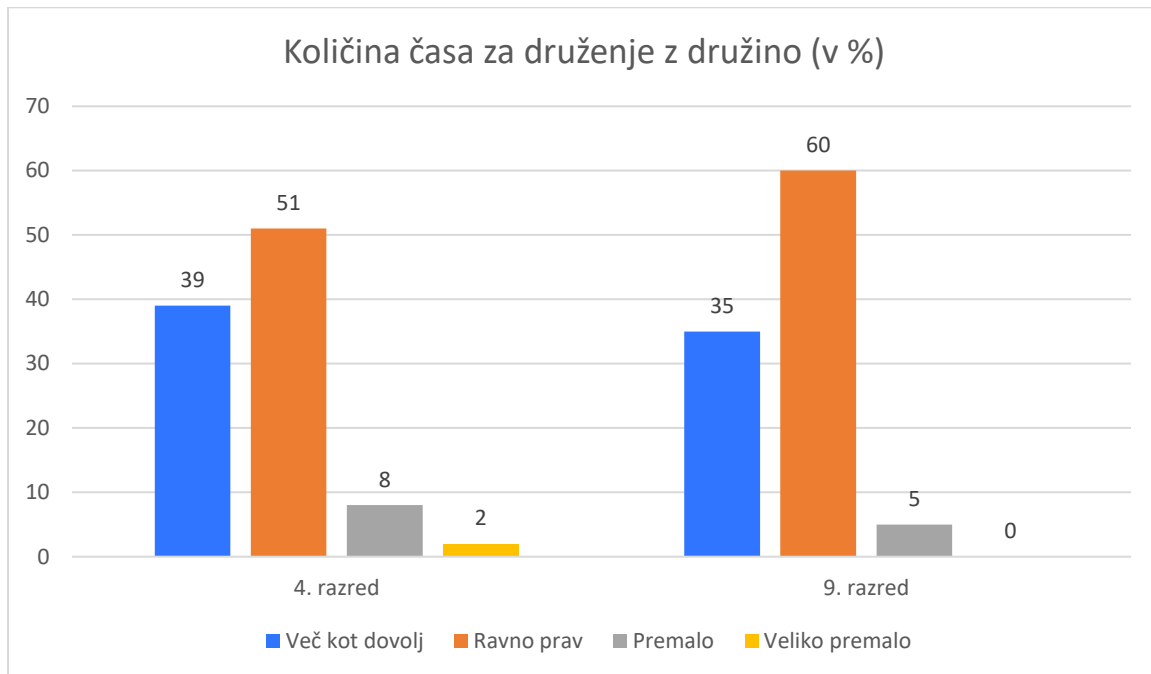
Od več kot 3 do 5 ur svojega prostega časa največ učencev 9. razreda preživi *zunaj* (31 %), se *druži s prijatelji* (25 %) in se *ukvarja s športom, rekreacijo* (21 %) ter *uporablja računalnik, telefon* (21 %). **Manj kot 1 uro** svojega prostega časa večina učencev 9. razreda nameni predvsem *hišnim opravilom (pospravljanju, kuhanju, ...)* (40 %). Sledijo *počivanje, lenarjenje* (27 %), *branje knjig* in *izobraževanje* (po 25 %) ter *gledanje televizije* (23 %).

Kot smo že navedli pri analizi rezultatov prejšnjega vprašanja, največ učencev 9. razreda prostega časa **ne preživlja** z *branjem knjig* (40 %) in *gledanjem televizije* (12 %).

Drugim prostočasnim dejavnostim namenijo predvsem *več kot 5 ur* prostega časa (največ učencev igranju na instrument, en pa gledanju filmov in en igranju video iger).

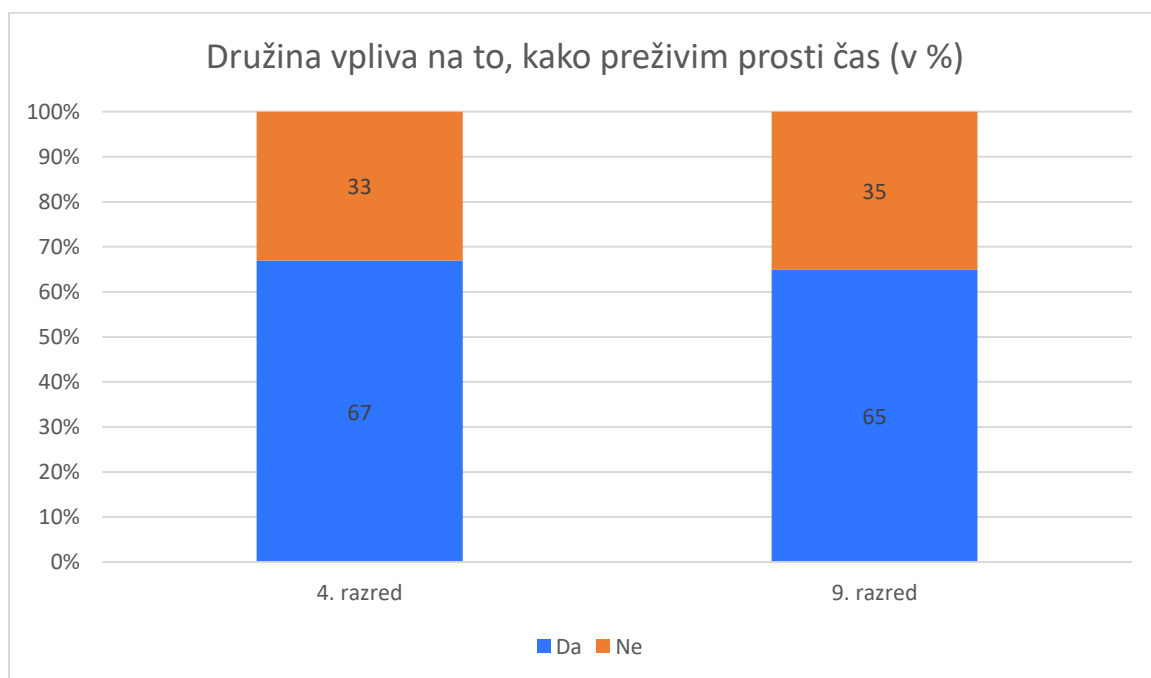
3.5 Druženje z družino in vpliv družine na način preživljanja prostega časa

V nadaljevanju smo ugotavljali, ali učenci 4. in 9. razreda menijo, da imajo dovolj časa za druženje z družino in kakšen vpliv ima družina na to, kako preživijo svoj prosti čas.

Graf 10: Količina časa za druženje z družino (v %)

Največ učencev 4. razreda (51 %) in 9. razreda (60 %) meni, da ima *ravno prav* časa za druženje z družino. Le nekaj učencev meni, da imajo tega časa *premalo* oziroma *veliko premalo*.

Graf 11: Vpliv družine na to, kako preživijo prosti čas (v %)

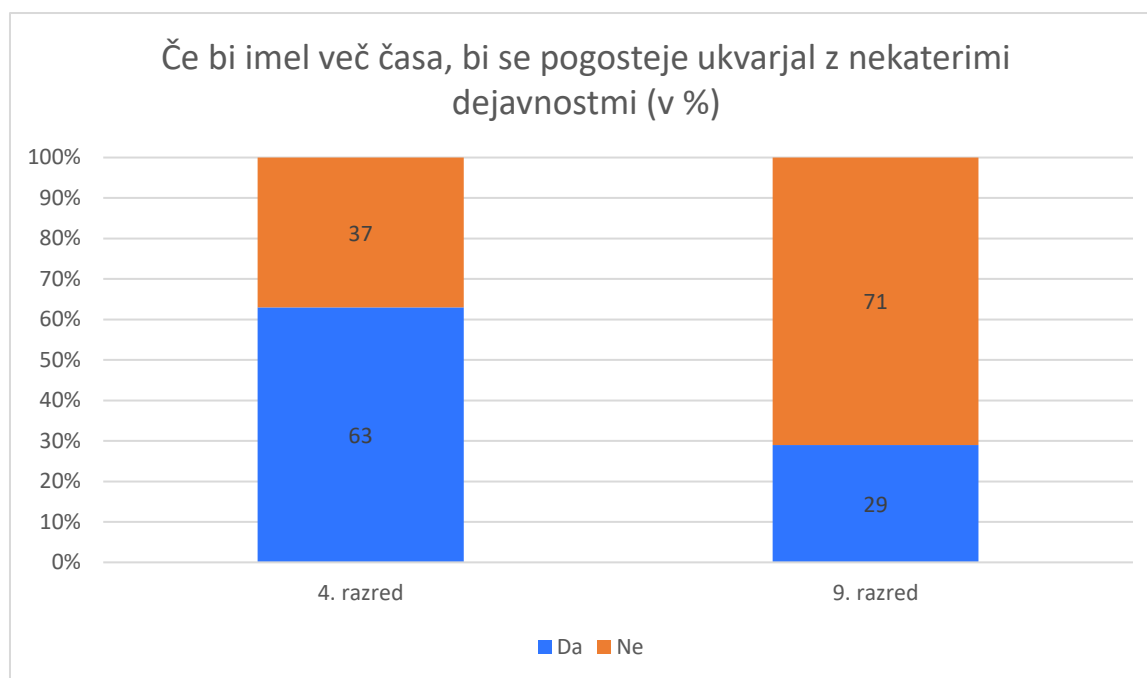
Največ učencev 4. razreda (67 %) in 9. razreda (65 %) je dejalo, da družina *vpliva* na način preživljanja njihovega prostega časa.

Nekateri učenci so k odgovoru dodali tudi pojasnila. V 4. razredu je največ učencev dejalo, da družina **vpliva** na način preživljanja njihovega prostega časa tako, da skupaj počnejo stvari (se družijo, hodijo na sprehode, izlete in potovanja, igrajo družabne igre in skupaj gledajo televizijo). Dva učenca sta dejala, da starši preverjajo, kaj počneta v prostem času oziroma, da lahko počneta le tisto, kar starši dovolijo. En učenec je dejal, da vplivajo na preživljanje njegovega prostega časa zato, ker more le-tega prilagoditi opravljanju domačih opravil (pospravljanju). Pojasnila učencev, ki so dejali, da starši **ne vplivajo** na način preživljanja njihovega prostega časa so bila, da jim starši zaupajo (3 učenci) ali da takrat lahko počnejo, kar želijo (2).

Večina učencev 9. razreda je dejala, da družina **vpliva** na način preživljanja njihovega prostega časa tako, da tega preživljajo skupaj (se družijo, gredo na izlet, sprehod ali v hribe, se igrajo igre). Nekateri učenci so dejali, da morajo opustiti lastne ideje za preživljanje prostega časa, ker jim starši naročijo, da morajo takrat opravljati domača opravila ali se učiti, ali pa jim starši ne dovolijo iti ven. Nekateri so izrazili, da družina vpliva na njihovo preživljanje prostega časa pozitivno (»mi dovolita iti ven«), drugi negativno (»mi ne dovolijo iti ven«). Prav tako je nekaterim učencev vplivanje staršev na preživljanje njihovega prostega časa všeč (jim je všeč, ker se družijo skupaj, vplivajo na preživljanje njihovega prostega časa na »lep način«), nekaterim drugim pa ne (»mi ne dovolijo telovaditi, ker se moram učiti«, »me motita«). Med učenci 9. razreda, ki so dejali, da družina **ne vpliva** na način preživljanja njihovega prostega časa, sta pojasnilo podala le dva učenca. En je dejal, da lahko takrat »počne, kar želi«, drugi pa, da je »ves čas v svoji sobi«.

3.6 Dejavnosti, s katerimi bi se pogosteje ukvarjali, če bi imeli več časa

Na koncu nas je zanimalo še, ali bi se v primeru več prostega časa s katerimi dejavnostmi ukvarjali pogosteje in katere dejavnosti bi to bile.

Graf 12: Če bi imel več časa, bi se pogosteje ukvarjal z nekaterimi dejavnostmi (v %)

Večina (63 %) učencev 4. razreda bi se v primeru, da bi imela na voljo več prostega časa, z nekaterimi dejavnostmi ukvarjala pogosteje. V 9. razredu pa bi se v primeru večje količine prostega časa z nekaterimi dejavnostmi pogosteje ukvarjala manj kot tretjina (29 %) učencev. Zanimalo nas je tudi, katere so te dejavnosti, s katerimi bi se ukvarjali. Zaradi manjšega števila odgovorov bomo te rezultate predstavili s frekvencami. V 4. razredu so večinoma navajali *šport* (22 od 33 učencev), navedli pa so še *petje* oziroma *pevski zbor* in *igranje instrumenta* (4), *igre* (4), *ustvarjanje* in *učenje tujega jezika*.

V 9. razredu so najpogosteje navajali *druženje* (5 od 15 učencev) in *šport* (5), nato pa še *ustvarjalne dejavnosti* (3), *branje* (2), *učenje* (2), *spanje* in *gledanje televizije*.

4 RAZPRAVA

4.1 SKLEPNE UGOTOVITVE IN PRIMERJAVA REZULTATOV Z LITERATURO

Kot smo navedli v teoretičnem delu raziskovalne naloge, ena od definicij prostega časa pravi, da je to čas, ki je podrejen posameznikovemu prepričanju, volji in interesom, zato nas je zanimalo, katere svoje interese učenci uresničujejo med preživljanjem prostega časa? Predhodno opravljene raziskave so pokazale, da je večina učencev vključenih v prostočasne dejavnosti, najpogosteje sta to šport in petje.¹⁰ Podobno so pokazali tudi rezultati naše raziskave, saj je največ učencev 4. (77 %) in 9. (75 %) razreda za svoj **interes** izbralo *šport*, najmanj zanimanja pa kažejo za jezikovne tečaje. Učence 4. razreda pogosto zanimata tudi *ples in glasbeno izražanje*. Učenci 9. razreda imajo poleg športa veliko manj drugih interesov kot učenci 4. razreda. V obeh razredih večina svoja zanimanja in interese uresničuje v **organizirani obliki** (v okviru glasbene, plesne šole ali drugih organizacij).

Rezultati predhodnih raziskav so pokazali tudi, da ima večina osnovnošolcev dve uri ali več prostega časa na dan. Večina tega ne namenja dodatnemu izobraževanju, zanimivo pa je tudi, da ga večina ne preživi pred ekrani elektronskih naprav.¹¹ Tudi rezultati naše raziskave so pokazali, da ima večina učencev 4. razreda (83 % med delovnim tednom in 98 % ob vikendih) in 9. razreda (94 % med delovnim tednom in 96 % ob vikendih) **dve uri ali več prostega časa na dan**. Medtem ko so si bili rezultati o količini prostega časa, ki ga imajo učenci **ob vikendih**, med obema razredoma zelo podobni (večina ga ima več kot dve uri na dan), so se med razredoma pokazale razlike v količini prostega časa, ki ga imajo učenci med **delovnim tednom**. Ugotovili smo tudi, da je večina učencev obeh razredov mnenja, da ima **dovolj prostega časa**. Rezultati naše raziskave so pokazali, da tako učenci 4. kot 9. razreda največ prostega časa **preživijo zunaj, se družijo s prijatelji in se ukvarjajo s športom, rekreacijo**. Rezultati so pokazali tudi na nekatere razlike med obema razredoma. Učenci 9. razreda namreč veliko več prostega časa namenijo *uporabi računalnika in telefona* (več kot polovica učencev temu nameni več kot 3 ure in 42 % učencev od 1 do 3 ure prostega časa). Ta delež je sicer velik tudi v 4. razredu, saj kar nekaj učencev (39 %) uporabi računalnika in telefona nameni od 1 do 3 ure. Namena, s katerim uporabljajo te naprave, nismo ugotavljali (oziroma smo to ugotavljali le

¹⁰ Mo Lipovec in Lina Mlakar: Prostočasne dejavnosti. Igra ali obveza?, raziskovalna naloga, Maribor, Osnovna šola Franceta Prešerna, 2013, str. 21-26, <https://zpm-mb.si/wp-content/uploads/2015/12/O%C5%A0PedagogikaProsto%C4%8DasnedejavnostiIgraaliobveza.pdf> (17. 11. 2021)

¹¹ Pia Erjavec in Nanja Kikelj: Prosti čas – ga mladi preživljamo aktivno?, raziskovalna naloga, Celje, Osnovna šola Lava Celje, 2014, str. 22-27, <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201402964.pdf> (17. 11. 2021)

delno – na primer, da se virtualno pogovarjajo s prijatelji). Zanimiva je tudi ugotovitev, da četrtnina učencev 9. razreda več kot 5 ur svojega prostega časa nameni *izobraževanju*. Telefon in računalnik lahko tako uporabljajo tudi za namene izobraževanja.

V obeh razredih se učenci v **družbi (v živo)** najpogosteje *pogovarjajo s prijatelji* in se z njimi *igrajo igre* ter se *ukvarjajo s športom, rekreacijo*. **Sami** najpogosteje *počivajo, lenarijo, berejo knjige* in *kuhajo za zabavo (ali opravljajo druga hišna opravila)*. V 9. razredu na ta način tudi pogosto *gledajo zabavne in poučne oddaje*. Učenci obeh razredov **virtualno (preko ekrana)** najpogosteje *gledajo oddaje* in se *igrajo igre s prijatelji*, v 9. razredu se tako pogosto tudi *pogovarjajo s prijatelji*.

Ugotovili smo še, da veliko učencev 4. in 9. razreda v svojem prostem času **ne bere knjig**, ne *gleda poučnih oddaj* in ne *kuha za zabavo (ali opravlja drugih hišnih opravil)*. V 9. razredu je delež teh učencev veliko večji.

Raziskave so pokazale tudi, da si malo več kot polovica otrok sama izbere način preživljanja prostega časa, preostalim pa ga izberejo starši, kar večini ni všeč. Kar nekaj osnovnošolcev preživi prosti čas z družino, drugi pa sami doma ali na interesnih dejavnostih.¹² Zaradi teh ugotovitev nas je zanimalo, ali družina res vpliva na to, kako učenci preživijo svoj prosti čas. Rezultati so si bili med obema razredoma zelo podobni, saj je največ učencev 4. (67 %) in 9. (65 %) razreda dejalo, da **družina vpliva na način preživljanja njihovega prostega časa** in sicer predvsem tako, da tega *preživljajo skupaj* (se družijo, gredo na izlet, sprehod, se igrajo igre).

V današnjem času se člani družine pogosto srečajo šele pozno popoldne, tako starši ob vrnitvi iz služb nimajo več časa za druženje z otroki.¹³ Glede na ta spremenjen način življenja, nas je zanimalo, ali učenci menijo, da imajo dovolj časa za **druženje z družino** ali ne. Rezultati so pokazali, da večina učencev 4. (90 %) in 9. (95 %) razreda meni, da imajo tega časa *ravno prav* ali *več kot dovolj*.

Rezultati naše raziskave so pokazali še eno zanimivo razliko med obema razredoma. Na vprašanje, ali bi se učenci, v primeru več prostega časa **pogosteje ukvarjali z nekaterimi dejavnostmi**, je pritrdilno odgovorilo veliko več učencev 4. (63 %) kot 9. (29 %) razreda. Zanimivo je, da je bilo med temi dejavnostmi pri učencih 9. razreda najpogosteje navedeno *druženje*, nekajkrat tudi *učenje*.

¹² Mo Lipovec in Lina Mlakar, 2013, str. 25

¹³ Mo Lipovec in Lina Mlakar, 2013, str. 26

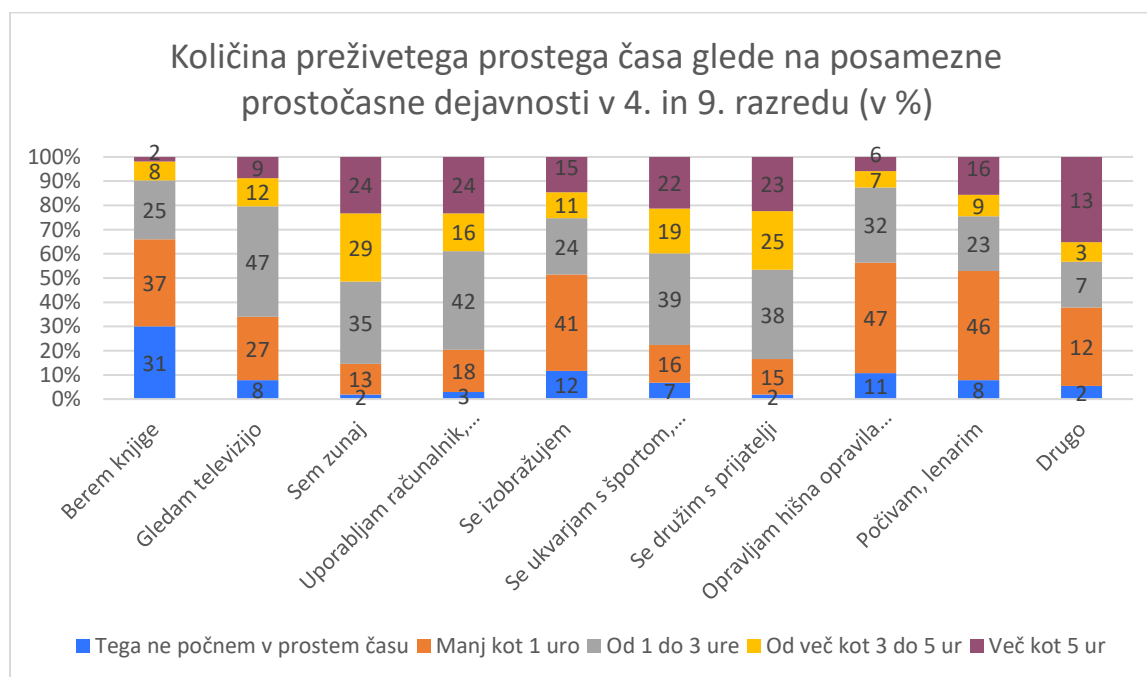
4.2 PREVERJANJE HIPOTEZ

Hipoteza 1: Učenci 9. razreda imajo manj prostega časa kot učenci 4. razreda. Pri slednjih pa ima družina večji vpliv na način preživljanja prostega časa.

Ugotovitev: hipoteza se ni potrdila (v celoti). Prvega dela hipoteze ne moremo povsem potrditi ali ovreči. Med delovnim tednom ima 83 % učencev 4. razreda dve uri ali več prostega časa na dan, v 9. razredu pa je delež teh učencev 94 %. Medtem ko ima med delovnim tednom največ učencev 4. razreda (56 %) več kot dve uri prostega časa na dan, ima največ učencev 9. razreda (56 %) približno dve uri prostega časa na dan. Ob vikendih ima največ učencev 4. razreda (85 %) in 9. razreda (90 %) več kot dve uri prostega časa na dan.

Drugi del hipoteze se ni potrdil. Rezultati o vplivu družine na način preživljanja prostega časa so si bili med obema razredoma podobni, saj je 67 % učencev 4. razreda in 65 % učencev 9. razreda dejalo, da družina vpliva na način preživljanja njihovega prostega časa.

Hipoteza 2: Glede na obliko preživljanja prostega časa učenci 4. in 9. razreda največ prostega časa namenijo razvedrilu, nato sledita počitek in razvijanje osebnosti (učenje za življenje).

Graf 13: Količina preživetega prostega časa glede na posamezne prostočasne dejavnosti v 4. in 9. razredu (v %)

Ugotovitev: hipoteza se je potrdila. Graf 13 prikazuje, da največ učencev obeh razredov več kot 3 ure prostega časa preživi zunaj (53 %), se družijo s prijatelji (48 %) in ukvarja s športom,

Kako učenci Osnovne šole Rodica preživljajo prosti čas? Primerjava med učenci 4. in 9. razreda

rekreacijo (41 %). Gre za dejavnosti, ki jih lahko uvrstimo v obliko preživljanja prostega časa razvedrilo – zabava. Toliko časa veliko učencev nameni tudi uporabi računalnika, telefona (40 %). Od 1 do 3 ure svojega prostega časa največ učencev nameni gledanju televizije (47 %), uporabi računalnika, telefona (42 %) in ostalim trem zgoraj navedenim dejavnostim. Kot smo navedli v teoretičnem delu naloge so si vse tri osnovne oblike preživljanja prostega časa med seboj tesno povezane in tako lahko npr. druženje s prijatelji ali ukvarjanje s športom, rekreacijo uvrstimo tudi v kategorijo razvijanja osebnosti – učenje za življenje. Tudi uporaba računalnika, telefona lahko služi tako razvedrilu kot razvijanju osebnosti. Počivanju, lenarjenju največ učencev obeh razredov nameni manj kot eno uro (46 %) in od 1 do 3 ure (23 %).

Hipoteza 3: Učenci 4. in 9. razreda največ prostega časa (več kot 3 ure na dan) namenijo temu, da so zunaj in se družijo s prijatelji.

Ugotovitev: hipoteza se je potrdila. Največji delež, 47 % učencev 4. razreda in 56 % učencev 9. razreda, več kot 3 ure prostega časa na dan preživi zunaj, 42 % učencev 4. razreda in 52 % učencev 9. razreda, pa več kot 3 ure prostega časa na dan nameni druženju s prijatelji.

54 % učencev 9. razreda več kot 3 ure prostega časa na dan uporablja tudi računalnik, telefon, 43 % učencev 4. razreda in 45 % učencev 9. razreda toliko časa nameni tudi drugim dejavnostim.

Hipoteza 4: Večina učencev (60 % ali več) bi želela več prostega časa nameniti razvedrilu in razvijanju svojih interesov.

Ugotovitev: hipoteza se ni potrdila v celoti. 83 % učencev 4. razreda in 67 % učencev 9. razreda meni, da ima dovolj prostega časa. V primeru, da bi imeli več prostega časa, bi se pogosteje ukvarjalo z nekaterimi dejavnostmi 63 % učencev 4. razreda in 29 % učencev 9. razreda. Potrdimo lahko, da bi učenci več prostega časa namenili razvedrilu in razvijanju svojih interesov. V 4. razredu bi želeli več prostega časa nameniti predvsem športu, nato pa glasbi in petju, igram, ustvarjanju in učenju novega jezika. V 9. razredu bi tega namenili druženju in športu, nato še ustvarjalnim dejavnostim, branju, učenju, spanju in gledanju televizije.

5 ZAKLJUČEK

Osnovnošolci svoj prosti čas preživljajo na zelo različne načine. Večina učencev 4. in 9. razreda Osnovne šole Rodica ima dve uri ali več prostega časa na dan in je mnenja, da ima tega časa dovolj. Učenci največ prostega časa preživijo zunaj, se družijo s prijatelji in se ukvarjajo s športom in rekreacijo. Na način preživljanja njihovega prostega časa močno vplivajo njihovi interesi in zanimanja, vpliv na to pa ima tudi njihova družina.

Ugotovili smo, da lahko prostočasne dejavnosti, ki jim učenci namenijo največ prostega časa, glede na obliko preživljanja prostega časa uvrstimo predvsem v kategorijo razvedrilo – zabava, nato sledita drugi dve: počitek – oddih in razvijanje osebnosti – učenje za življenje. Nekatere prostočasne dejavnosti je bilo težko uvrstiti v eno samo kategorijo, hkrati pa je bilo najtežje določiti prostočasne dejavnosti za razvijanje osebnosti, saj so te lahko zelo osebne in specifične. Glede na klasifikacijo prostočasnih dejavnosti, bi najpogosteje izbrane uvrstili predvsem v družbene (npr. *druženje s prijatelji, pogovor s prijatelji*) in telesne dejavnosti (*ukvarjanje s športom, rekreacijo*). Učenci so izpostavili tudi informativne (npr. *izobraževanje, uporaba računalnika, telefona*) in ustvarjalne dejavnosti (npr. *ustvarjanje, risanje*). Podobno kot pri dejavnostih za razvijanje osebnosti, je bilo težje ugotavljati tudi filofizične ali razmišljujoče dejavnosti. Poleg že omenjenih (zabave in razvedrila, počitka in razvoja osebnosti) smo ugotovili, da so prostočasne dejavnosti učencev tudi v funkciji vrstniške socializacije.

Raziskava ponuja zanimiv vpogled v način preživljanja prostega časa med učenci. Ta je lahko v pomoč pri oblikovanju prostočasnih dejavnosti za osnovnošolce. Ugotovili smo, da imajo nekateri učenci veliko več kot dve uri prostega časa. Določitev količine prostega časa pa je lahko zelo odvisna od posameznikovega pogleda na to, kaj prosti čas sploh je. Spoznali smo namreč, da je lahko njegovo definiranje zelo različno (nekateri na primer menijo, da prostega časa nimajo veliko, ker imajo po pouku še veliko dela z domačo nalogo in dodatnimi dejavnostmi – verouk, glasbena šola – drugi pa po pouku le počivajo, so zunaj in počnejo, kar želijo).

Z nadaljnjim raziskovanjem bi lahko ugotavljali še, kaj poleg interesov in družine vpliva na posameznikovo preživljanje prostega časa. Ker smo ugotovili, da učenci (predvsem 9. razreda) v prostem času pogosto uporabljajo računalnik in telefon, bi bilo dobro ugotoviti tudi, za katere namene ju uporabljajo, saj bi tako lahko ugotovili, ali je ta čas preživet kvalitetno ali ne. Ugotavljali bi lahko še, kako so učenci zadovoljni z načinom preživljanja svojega prostega časa in ali morda obstaja povezava med številom interesov in zanimanj učencev ter njihovim dožemanjem količine in kvalitete prostega časa, ki ga imajo.

6 LITERATURA IN VIRI

Literatura

- Gril, Alenka: *Prosti čas mladih v Ljubljani*. Ljubljana, Pedagoški inštitut, 2006, str. 1.
- Hočevar, Franc: *Prosti čas*. Ljubljana, Zveza kulturnih organizacij, 1981.
- Kristančič, Azra: *Svoboda izbire – moj prosti čas*. Ljubljana, AA Inserco, svetovalna služba, 2007, str. 39.
- Lešnik, Robi: *Prosti čas: delo, človek, družba, vzgoja*. Maribor, Obzorja, 1982.
- Socialna pedagogika, Kuhar, Metka: *Prosti čas mladih v 21. stoletju*, 2007, letnik 11, št. 4, str. 456.
- Vuga, Špela: *Prosti čas mladih in mediji, Diplomsko delo*. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2015, str. 3.

Elektronsko dostopna literatura:

- Erjavec, Pia in Kikelj, Nanja: *Prosti čas – ga mladi preživljamo aktivno?*, raziskovalna naloga, Celje, Osnovna šola Lava Celje, 2014, <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201402964.pdf> (17. 11. 2021).
- Jesih Šterbenc, Katarina: *Vzpodbujanje aktivnega preživljanja prostega časa*, Pogled kroz prozor, 2018, <https://pogledkrozprozor.wordpress.com/2018/10/31/vzpodbujanje-aktivnega-prezivljanja-prostega-casa/> (17. 11. 2021).
- Lipovec, Mo in Mlakar, Lina: *Prostočasne dejavnosti. Igra ali obveza?*, raziskovalna naloga, Maribor, Osnovna šola Franceta Prešerna, 2013, str. 21-26, https://zpm-mb.si/wp-content/uploads/2015/12/O%C5%A0_Pedagogika_Prosto%C4%8Dasne_dejavnosti_Igra_ali_obveza.pdf (17. 11. 2021).

Viri podatkov

- Anketni vprašalnik na spletnem portalu 1KA–Spletne ankete je rešilo 104 učencev 4. in 9. razreda Osnovne šole Rodica. Reševali so ga v času od 1. do 18. februarja 2022.

7 PRILOGA

ANKETNI VPRAŠALNIK

ANKETNI VPRAŠALNIK: PROSTI ČAS UČENCEV OSNOVNE ŠOLE RODICA

Pozdravljen/-a!

Pred tabo je anketni vprašalnik, ki smo ga ustvarili šestošolci Hana Rojc, Pan Lajovic in Ažbe Vovk. Za namene raziskovalne naloge nas zanima, kako osnovnošolci preživljamo svoj prosti čas. Anonimnost je zagotovljena.

1. Spol

- Moški
 Ženski

2. Kateri razred obiskuješ? _____

3. Ali meniš, da imaš dovolj prostega časa?

- Da
 Ne

4. Koliko prostega časa imaš POVPREČNO NA DAN - MED DELOVNIM TEDNOM (od pon do petka)?

- Manj kot eno uro
 Eno uro
 Dve uri
 Več kot dve uri

5. Koliko prostega časa imaš POVPREČNO NA DAN - OB VIKENDIH?

- Manj kot eno uro
 Eno uro
 Dve uri
 Več kot dve uri

6. Katera so tvoja zanimanja oziroma interesi?

Možnih je več odgovorov

- Šport (kateri): _____
 Likovno ustvarjanje
 Glasbeno izražanje
 Ples
 Jezikovni tečaji
 Drugo (napiši kaj): _____
 Jih nimam

7. V kakšni obliki uresničuješ ta svoja zanimanja in interese?

- Samostojno, neorganizirano
 Organizirano (v okviru glasbene, plesne šole in drugih organizacij)

8. Kaj počneš v prostem času in ali to počneš sam, v družbi ali virtualno (preko ekrana)?

	Tega ne počnem v prostem času	Sam	V družbi (v živo)	Virtualno (preko ekrana)
Berem zabavne knjige	☐	☐	☐	☐
Berem poučne knjige	☐	☐	☐	☐
Gledam zabavne oddaje	☐	☐	☐	☐
Gledam poučne oddaje	☐	☐	☐	☐
Se igram igre s prijatelji	☐	☐	☐	☐
Se pogovarjam s prijatelji	☐	☐	☐	☐
Počivam, lenarim	☐	☐	☐	☐
Kuham za zabavo (ali druga hišna opravila)	☐	☐	☐	☐
Se ukvarjam s športom, rekreacijo	☐	☐	☐	☐
Drugo (napiši kaj): _____	☐	☐	☐	☐

9. Koliko časa povprečno NA TEDEN (od pon do nedelje) preživiš svoj prosti čas na naslednje načine:

	Tega ne počnem v prostem času	Manj kot 1 uro	Od 1 do 3 ure	Od več kot 3 do 5 ur	Več kot 5 ur
Berem knjige	☐	☐	☐	☐	☐
Gledam televizijo	☐	☐	☐	☐	☐
Sem zunaj	☐	☐	☐	☐	☐
Uporabljam računalnik, telefon	☐	☐	☐	☐	☐
Se izobražujem	☐	☐	☐	☐	☐
Se ukvarjam s športom, rekreacijo	☐	☐	☐	☐	☐
Se družim s prijatelji	☐	☐	☐	☐	☐
Opravljam hišna opravila (pospravljanje, kuhanje, ...)	☐	☐	☐	☐	☐
Počivam, lenarim	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo (napiši kaj): _____	☐	☐	☐	☐	☐

Kako učenci Osnovne šole Rodica preživljajo prosti čas? Primerjava med učenci 4. in 9. razreda

10. Ali meniš, da imaš dovolj časa za druženje z družino?

- Da, več kot dovolj
- Da, ravno prav
- Premalo
- Veliko premalo

11. Ali družina vpliva na to, kako preživiš svoj prosti čas?

- Da
 - Ne
 - Pojasni svoj odgovor. Na kakšen način?
-

12. Ali bi se rad s katerimi dejavnostmi ukvarjal bolj pogosto, če bi imel več časa?

- Ne, imam dovolj časa za vse, kar želim početi
- Da (napiši s katerimi): _____

Zaključil/-a si z reševanjem. Najlepša hvala za sodelovanje!